NORAKSTS

Lieta Nr. C27216610
PAC-0226/2014

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 13.novembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Dace Jansone,
tiesneši Sandra Krūmiņa un Intars Bisters,
ar sekretāri Annu Inšu,
piedaloties prasītājai /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/, ar trešo personu SIA „/Nosaukums A/", par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas /datums/spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 3.septembri /pers. C/ cēlusi prasību pret /pers. D/, ar trešo personu SIA /Nosaukums A/, par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1415., 1459, 1461. un 1724.[1] pantu, lūgusi:

- atzīt par spēkā neesošu starp /pers. C/ un /pers. D/ /datums/noslēgto līgumu, kas iereģistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr./numurs/;
- atzīt, ka /datums/Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas lēmums par saistību nodošanu bezstrīdus piespiedu izpildei, nav pamatots un atbrīvot no pienākuma veikt saistības izpildi pēc minētā lēmuma;
- atjaunot īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu „/adrese E/, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Preiļu zemesgrāmatu nodaļas /Nosaukums/ pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, un sastāv no zemes gabala 16.6 ha platībā, vienas dzīvojamās ēkas ar piebūvi un septiņām saimniecības ēkām.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] /datums//pers. C/ kā aizņēmēja un SIA /Nosaukums A/ kā aizdevēja noslēgusi aizdevuma līgumu ar ķīlu. Saskaņā ar šo līgumu SIA „/Nosaukums A/'' aizdevusi prasītājai /summa/ Ls, kā aizdevuma atmaksas termiņu nosakot /datums/.

Līguma punktā 5.2 tika noteikts, ka gadījumā, ja prasītāja aizdevuma atmaksu neveic līgumā noteiktajā termiņā, tad maksājams līgumsods 3,5% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši aizdevuma līguma 4.1.punktam kā saistību izpildes nodrošinājums kalpoja prasītajai piederošais nekustamais īpašums /adrese E/, kadastra Nr./numurs A/, reģistrēts Preiļu zemesgrāmatu nodaļas /Nosaukums/ pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, un prasītājai piederošais nekustamais īpašums/adrese E/, kadastra Nr./numurs C/, reģistrēts Preiļu zemesgrāmatu nodaļas /Nosaukums/ pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs D/. Minētajiem nekustamajiem īpašumiem par labu SIA /Nosaukums A/ tika ierakstītas hipotēkas un aizlieguma atzīmes.

/Datums/ prasītāja vēl nebija atmaksājusi aizdevumu, bet SIA /Nosaukums A/ nevēlējās aizdevuma atmaksas termiņu pagarināt, taču piedāvāja noslēgt cesijas līgumu. SIA „/Nosaukums A/'' maldināja prasītāju, apgalvojot, ka cesijas līguma noteikumi prasītājai būs izdevīgāki, nekā aizdevuma līguma noteikumi. SIA /Nosaukums A/ arī norādīja, ka gadījumā, ja prasītāja atteiksies slēgt cesijas līgumu, SIA /Nosaukums A/ piedzīs parādu no prasītajās tiesas ceļā.

Prasītāja piekrita noslēgt cesijas līgumu, bet tā vietā /datums/starp prasītāju kā aizņēmēju un SIA /Nosaukums A/ valdes locekli /pers. D/ kā aizdevēju noslēgts aizdevuma līgums par /summa/Ls aizdevumu, kura atgriešanas termiņš noteikts /datums/. Aizdevuma summu veido prasītājas no aizdevuma līguma izrietošais parāds SIA /Nosaukums A/ kopā ar uzkrāto līgumsodu. Pēc līguma noslēgšanas aizdevuma summu /summa/ Ls apmērā /pers. D/ pārskaitījis uz SIA /Nosaukums A/ kontu.

Arī ar /pers. D/ noslēgtā aizdevuma līguma 4.1.punktā tika noteikts, ka par saistību izpildes nodrošinājumu kalpo par labu /pers. D/ ierakstītās hipotēkas attiecībā uz prasītājai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem. Arī līgumsods par saistību izpildes termiņa neievērošanu tika noteikts 3,5% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu.

[1.2] Prasītāja aizdevumu līgumā noteiktajā termiņā neatmaksāja. Trīs mēnešu pēc saistību izpildes termiņa iestāšanās – /datums/ prasītāja saņēma brīdinājumu no SIA /Nosaukums A/, kurā tika norādīts, ka prasītājai desmit dienu laikā atbildētājam jāatmaksā izsniegtais aizdevums.

Tā kā prasītāja parāda atmaksu neveica, /datums/ atbildētājs iesniedzis tiesā pieteikumu par saistības /summa/ Ls apmērā bezstrīdus piespiedu izpildi, kurš tika apmierināts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas /datums/lēmumu. Minētais lēmums tika nodots izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam, un saistību izpildes nodrošināšanai ieķīlātais īpašums pārdots izsolē /datums/. Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 21.decembra lēmumu ir apstiprināts /datums/izsoles akts, nekustamo īpašumu /adrese E/, kadastra Nr./numurs A/, nostiprinot uz ieguvēja – atbildētāja /pers. D/ vārda, kura īpašuma tiesības reģistrētas zemesgrāmatā /datums/.

[1.3] Prasītāja norādījusi, ka /datums/aizdevuma līgums ar atbildētāju tika noslēgts ar viltu, maldinot prasītāju par līguma veidu, tādējādi tika panākts, ka prasītāja veic savām interesēm neatbilstošu darbību Civillikuma 1459.panta izpratnē. Prasītāja netika iepazīstināta ar aizdevuma līguma saturu un tā noteikumiem.

Brīdinājumu par saistību izpildi sūtījusi SIA /Nosaukums A/, jo tas bija noformēts uz SIA /Nosaukums A/ veidlapas, kas apliecina SIA /Nosaukums A/ dalību prasītājas apkrāpšanā. Līdz ar to faktiskais kreditors ir SIA /Nosaukums A/, bet atbildētājs otrajā aizdevuma līgumā ir norādīts kā aizdevējs, lai izvairītos no patērētāju tiesību aizsardzības normu piemērošanas.

Aizdevuma līguma noslēgšana ar atbildētāju deva iespēju SIA /Nosaukums A/ un tās valdes locekļiem, no kuriem viens ir atbildētājs, iedzīvoties uz prasītājas rēķina - palielināt prasītājai izsniegtā aizdevuma summu, apvienojot sākotnēji izsniegtā aizdevuma summu ar uzkrāto līgumsodu.

Bez viltus un maldināšanas prasītāja nebūtu noslēgusi aizdevuma līgumu, vai būtu to noslēgusi ar citiem noteikumiem.

[1.4] Kaut arī no aizdevuma līguma ar atbildētāju satura izriet, ka aizdevuma atgriešanas termiņš bija viens mēnesis pēc līguma noslēgšanas, atbildētājs pirmo reizi pie prasītājas ar aicinājumu atdot parādu vērsās tikai pēc trīs mēnešiem, kas liecina, ka atbildētājs vēlējās, lai līgumsods sasniegtu maksimālo apmēru.

Aizdevuma līgumā noteiktais līgumsods pats par sevi ir nesamērīgi augsts, jo tas vairākkārtīgi pārsniedz likumā noteikto likmi un bankas aizdevumu procentu likmi. Prasītājai ir tiesības lūgt samazināt līgumsodu līdz saprātīgam apmēram.

[1.5] Aizdevuma līgums ar atbildētāju ir noslēgts ļaunā ticībā un ir pretējs labiem tikumiem, līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1., 1415.pantam šāds līgums nav spēkā.

Prasītājai atjaunojamas īpašuma tiesības uz saistību izpildes nodrošināšanai ieķīlāto nekustamo īpašumu, kas pārdots izsolē, jo atbildētājs īpašuma tiesības ieguvis uz tāda darījuma pamata, kurš ir spēkā neesošs.

[2] Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 20.marta spriedumu /pers. C/ prasība par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu noraidīta pilnīgi.

Spriedumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] Tiesa secinājusi, ka /datums/starp prasītāju /pers. C/ kā aizņēmēju un atbildētāju /pers. D/ kā aizdevēju noslēgts aizdevuma līgums Nr. /numurs/ par /summa/ Ls aizdevumu. Līgumā noteikts aizdevuma atmaksas termiņš līdz /datums/un līgumsods 3,5 % apmērā no nesamaksātās aizdevuma summas par katru nokavēto dienu. Aizdevuma summu veido prasītājas pamatparāds un līgumsods no /datums/starp SIA „/Nosaukums A/" un /pers. C/ noslēgtā aizdevuma līguma. Atbildētājs aizdevuma summu apņēmās pārskaitīt SIA „/Nosaukums A/'' labā, tādējādi izpildot prasītājas saistības.

Aizdevuma līguma Nr. /numurs/ izpildes nodrošināšanai tika ierakstītas hipotēkas prasītājai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem ar kadastra Nr. /numurs A/un Nr. /numurs C/.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas /datums/lēmumu bezstrīdus piespiedu izpildei nodota /pers. C/ saistība, kas nodibināta ar /datums/līgumu, par parāda samaksu/summa/ Ls samaksu /pers. D/. Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 21.decembra lēmumu ir apstiprināts nekustamā īpašuma „/adrese E/'' izsoles akts un nekustamais īpašums ir nostiprināts uz ieguvēja /pers. D/ vārda.

[2.2] Tiesa konstatējusi, ka prasītāja prasībā pēc būtības apstrīd /datums/starp prasītāju kā aizņēmēju un /pers. D/ kā aizdevēju noslēgtā aizdevuma līguma Nr./numurs/ tiesiskumu.

Prasītāja norādījusi, ka aizdevuma līgums Nr. /numurs/noslēgts ļaunā ticībā, izmantojot viltu un maldinot viņu, jo piekritusi cesijas līguma noslēgšanai, nevis aizdevuma līguma noslēgšanai. Turklāt par /pers. D/ negodprātīgumu liecina fakts, ka SIA „/Nosaukums A/" bija ieinteresēta līguma izpildē, jo atbildētāja vietā nosūtījusi /datums/brīdinājumu par līguma izpildi. Tādējādi prasītājas ieskatā apstrīdētais līgums deva iespēju atbildētājam palielināt parāda summas apmēru no /summa/ Ls līdz/summa/ Ls, kā arī ļāva izvairīties no patērētāju tiesību aizsardzības normu piemērošanu.

Tiesa nodibinājusi, ka /datums/ aizdevuma līguma 1.1. un 2.1.punktā līdzēji vienojušies par to, ka aizdevējs nodod, bet aizņēmējs pieņem naudas summu /summa/ EUR jeb Ls /summa/, kuru mēneša laikā no līguma parakstīšanas brīža jāpārskaita SIA /Nosaukums A/ parādsaistību dzēšanai saskaņā ar /datums/aizdevuma līgumu. Tiesā prasītāja neapstrīd, ka parakstījusi minēto līgumu, bet norāda, ka nesaprata šā līguma būtību un no tā izrietošās sekas.

Tulkojot pušu noslēgto aizdevuma līgumu gramatiski un pēc tā jēgas, tiesa atzinusi, ka abas puses noteikti izteikušas gribu par aizdevuma līguma noslēgšanu, ietverot tajā naudas nodošanas faktu SIA /Nosaukums A/ labā, par ko arī prasītāja parakstījās uz līguma. Savukārt, ja prasītājai nebūtu nodoma aizņemties naudu /datums/aizdevuma līguma izpildei, tad viņa neuzskatītu, ka saistības pret SIA „/Nosaukums A/'' ir izpildītas.

Prasītāja zvērinātas notāres klātbūtnē, pārvaldot valsts valodu, personīgi ir parakstījusies par strīdus naudas summas aizņemšanos konkrēta mērķa sasniegšanai - citu parādu saistību SIA /Nosaukums A/ labā dzēšanai. Tāpat puses ir vienojušās par citiem būtiskiem noteikumiem, kā arī sekām, kādas iestājas aizdevuma neatdošanas gadījumā. Līgumā lietotie izteikumi ir skaidri un saprotami.

Tiesa nav atzinusi par ticamiem prasībā izklāstītos motīvus par to, ka prasītāja piekritusi noslēgt cesijas līgumu, nevis jaunu aizdevuma līgumu ar citu kreditoru. Civillikuma 1793.-1810.panta izpratnē cesija nozīmē civiltiesiska prasījuma pāreju no viena kreditora un jaunu kreditoru - cesionāru, nevis parādnieka atbrīvošanu no saistībām, tostarp prasījuma cedēšanai nav vajadzīga parādnieka piekrišana. Līdz ar to minētie apstākļi neliecina par prasītājas maldināšanu par līguma veidu.

Nav izšķirošas nozīmes brīdinājuma noformēšanas neprecizitātēm - faktam, ka brīdinājumu nosūtīja trešā persona SIA /Nosaukums A/, jo pēc satura šajā paziņojumā prasītāja tika brīdināta par strīdus paradu saistību izpildi, ievērojot pušu /datums/noslēgto aizdevuma līgumu.

Tiesa atzinusi, ka atbildētājs ir pierādījis aizdevuma līgumā norādītas summas izsniegšanu, jo pārskaitījis aizdevuma summu /summa/ Ls /pers. C/ parāda saistību pret SIA /Nosaukums A/ dzēšanai.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu, ka prasītāja būtu pienācīgi izpildījusi no /datums/aizdevuma līguma izrietošas parādu saistības, līdz ar to nepastāv tiesiskie pamati atbrīvot prasītāju no pienākuma izpildīt saistību, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneša /datums/lēmumu par saistības izpildi bezstrīdus kārtībā.

Tā kā lietā nav pierādīts, ka Civillikuma 2040.panta ietvaros strīdus nekustamā īpašuma pirkuma līgums būtu noslēgts ar otrās puses ļaunprātību, ar viltu vai spaidiem, tad prasījums par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /adrese E/ uzskatāms par pilnīgi nepamatotu.

Tiesa atzinusi, ka aizdevuma līgums nav atzīstams par spēkā neesošu Civillikuma 1415.panta izpratnē, kas ir pamats noraidīt prasītājas prasījumus par īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu.

[3] Apelācijas sūdzību par spriedumu iesniedza /pers. C/, lūdzot prasību apmierināt.

Apelācijas sūdzībā prasītāja norādījusi šādus argumentus.

[3.1] /datums/starp prasītāju un atbildētāju noslēgtais līgums ir noslēgts ar viltu, līdz ar to darījums atzīstams par spēkā neesošu un atbildētājam nav prasījuma tiesību par šī līguma izpildi.

[3.2] Izskatot lietu, bija jāņem vēra Brīvprātīgo ētikas kodekss, kas ir Eiropas patērētāju asociācijas un Eiropas kreditēšanas sektora asociācijas kopīgi izstrādāts dokuments ar mērķi veicināt caurskatāmu un salīdzināmu hipotekārā kredīta izsniegšanas procesu visās Eiropas valstīs.

Tā kā SIA /Nosaukums A/ un tās valdes loceklis /pers. D/ veic kreditēšanas darbības Eiropas Savienības teritorijā, atbildētājam un trešajai personai bija jāievēro šī Ētikas kodeksa normas, kuru pamatā ir valsts ekonomiskās darbības attīstības veicināšana, kuras pamatā kā viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem ir stabila finanšu aprite, kas balstās uz savstarpēju uzticēšanos un godprātīgu sadarbību starp kredītiestādi un tās klientu.

Saskaņā ar Ētikas kodeksu kreditoram ir jāsniedz detalizēta un salīdzināma informācija par kreditēšanas noteikumiem, jāpublicē pamatinformācija

par aizdevuma noteikumiem.

Atbildētājs slēpa informāciju par aizdevuma noteikumiem. Prasītāja tika uzaicināta uz SIA /Nosaukums A/ biroju, kur neilgi pirms darba laika beigām viņai izsniedza cesijas līgumu, liekot parakstīt, lai izvairītos no tiesu darbiem. Arī pie zvērināta notāra puses ieradās neilgi pirms darba laika beigām, līdz ar to arī notāram nebija laika, lai izskaidrotu līguma noteikumus.

[3.3] Saskaņā ar Civillikuma 2040.pantu īpašumu atbildētājs ir iegādājies ar viltu, kā arī prasītāja cieš pārmērīgu zaudējumu salīdzinājumā ar no SIA „/Nosaukums A/'' reāli saņemto kredīta summu.

[4] Prasītāja/pers. C/ ir iesniegusi tiesā precizējumus apelācijas sūdzībai, kuros, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 2. un 4.punktu, lūgts atcelt tiesas spriedumu un lietu nodot jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

Prasītāja norādījusi, ka tiesvedības laikā ar /datums/pirkuma līgumu atbildētājs /pers. D/ ir atsavinājis nekustamo īpašumu „/adrese E/' /pers. G/. Līdz ar to lietā ir nepieciešams pieaicināt jauno īpašuma ieguvēju /pers. G/, jo prasības apmierināšanas gadījumā tiktu aizskartas viņas īpašuma tiesības.

[5] Atbildētājs/pers. D/ ir iesniedzis tiesā paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, lūdzot apelācijas sūdzību noraidīt un atstāt spēkā Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumu.

Paskaidrojumos norādīts, ka saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu atzīstams, ka prasītāja piekritusi /datums/aizdevuma līgumā norādītajai aizdevuma izmaksas kārtībai, jo ir parakstījusi aizdevuma līgumu. Zvērināta notāra klātbūtne līguma noslēgšanas procesā ir papildu garantija tam, ka pušu gribas izteikums līgumā sakrita ar viņu patieso gribu.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus saviem apgalvojumiem par gribas trūkumu darījumā un atbildētāja rīcību, ar viltu noslēdzot aizdevuma līgumu.

[6] Prasītāja 2014.gada 25.februāra tiesas sēdē iesniedza rakstveida paskaidrojumus Civilprocesa likuma 166.panta kārtībā, kuros lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu, nosūtot lietu jaunai izskatīšanai, vai apmierināt prasību.

Papildus prasībā un apelācijas sūdzībā norādītajam, prasītāja paskaidro, ka /pers. D/ tiesvedības laikā /datums/strīdus nekustamo īpašumu ir atsavinājis /pers. G/ par /summa/ Ls. Līdz ar to lietā ir nepieciešams pieaicināt jauno īpašuma ieguvēju /pers. G/, jo prasības apmierināšanas gadījumā tiktu aizskartas viņas īpašuma tiesības.

[7] Tiesas sēdē /pers. C/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem pamatiem.

Atbildētājs/pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradies, bet tiesā ir saņemts viņa pārstāvja /pers. I/ lūgums lietu par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu izskatīt bez viņa klātbūtnes.

Trešās personas SIA „/Nosaukums A/'' pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nepaziņojot par neierašanās iemesliem. Par tiesas sēdes vietu un laiku trešajai personai paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmo daļu Civillietu tiesu palāta atzīst, ka lietu iespējams skatīt bez atbildētāja un trešās personas klātbūtnes.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, apsvērusi apelācijas sūdzībās norādītos argumentus, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta atzīst, ka /pers. C/ prasība kā nepamatota ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesu palāta atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar to pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai, atkārtoti to neizklāstot.

[9] Civillietu tiesu palāta atzīst par nepamatotu prasītājas atsaukšanos uz Eiropas patērētāju asociācijas un Eiropas kredītnozaru asociācijas izstrādāto Brīvprātīgo ētikas kodeksu.

Eiropas patērētāju asociācija un Eiropas Kreditēšanas sektora asociācija ir vienojušās par Brīvprātīgo ētikas kodeksu, bet tas ir piemērojams tikai vienošanās tekstā norādītā konkrētā gadījumā, t.i., ja patērētājiem tiek piedāvāti aizdevumi mājokļa iegādei.

Apstrīdētais /datums/aizdevuma līgums ir slēgts starp divām fiziskām personām, kas nav saimnieciskās vai profesionālās darbības veicēji, tas nav saistīts ar kredīta izsniegšanu mājokļa iegādei. Pušu tiesiskajās attiecībās nav piemērojamas patērētāju tiesības, jo atbildētājs /pers. D/ kā fiziska persona ir izsniedzis aizdevumu prasītājai /pers. C/ personiskajām vajadzībām.

[10] Par nepamatotu atzīstams apelācijas sūdzības arguments, ka apstrīdētā aizdevuma līguma noslēgšana panākta, maldinot prasītāju par līguma noteikumiem un veidu.

Saskaņā ar Civillikuma 1459.pantu viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka prasītāja nav pierādījusi, ka ar viltu būtu piedabūta noslēgt viņas interesēm neatbilstošu līgumu.

Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Apstrīdētais aizdevuma līgums ir noslēgts /datums/pie zvērinātas notāres Valsts amatpersona akta kārtībā un ierežistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr. /numurs/. Zvērināta notāre notariālajā aktā ir norādījusi, ka ir paskaidrojusi līdzējiem aizņēmēja pienākumus un līguma slēdzēji ir parakstījušies par to, ka viņiem ir saprotams šī notariālā akta saturs un nozīme, viņi to atzīst par pareizu un abpusēji izdevīgu.

Aizdevuma līgums ir noslēgts notariāla akta kārtībā, prasītāja to ir parakstījusi un zvērināts notārs ir noskaidrojis notariālā akta dalībnieku gribu, kā arī iepazīstinājis dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām. Pierādījumi, ka zvērināts notārs nebūtu veicis Notariāta likuma 87.[1] pantā noteikto pienākumu noskaidrot līgumslēdzēju gribu, lietā nav iesniegti.

Turklāt no lietai pievienotā /datums/maksājuma dokumenta Nr. /numurs/(*lietas 1.sējuma 44.lpp.*) redzams, ka atbildētājs /pers. D/, izpildot /datums/aizdevuma līguma 2.punktu, kas nosaka aizdevuma izsniegšanas kārtību, ir ieskaitījis aizdevuma summu /summa/ EUR SIA „/Nosaukums A/'' norēķinu kontā AS „/Nosaukums F/", dzēšot prasītājas parādsaistības pret SIA „/Nosaukums A/" saskaņā ar /datums/aizdevuma līgumu Nr. /numurs/. No minētā ir secināms, ka prasītāja ir noslēgusi apstrīdēto aizdevuma līgumu, lai izvairītos no /datums/ar SIA „/Nosaukums A/'' noslēgtā aizdevuma līguma neizpildes tiesiskajām sekām – parāda piedziņas tiesas ceļā. Šādos apstākļos ir pamata uzskatīt, ka /datums/aizdevuma līguma

noslēgšana bija atbilstoša prasītājas interesēm.

Par nepamatotu atzīstama arī prasītājas atsaukšanās uz Civillikuma 1415.pantu, kas noteic, ka neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem un labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā. Aizdevuma līguma noslēgšana pati par sevi nav neatļauta vai nepieklājīga darbība. Prasītāja nav iesniegusi lietā nevienu pierādījumu, kas apliecinātu, ka aizdevuma līgums būtu noslēgts pretēji labiem tikumiem vai ar mērķi apiet likumu.

[11] Civillietu tiesu palāta atzīst par nepamatotu prasītājas lūgumu atcelt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas /datums/spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai, pamatojoties uz to, ka nekustamais īpašums /adrese E/ tiesvedības laikā ir atsavināts /pers. G/, kura nav lietas dalībniece.

Gadījumus, kas pirmās instances tiesas spriedums atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, reglamentē Civilprocesa likuma 427.pants. Šī panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka apelācijas instances tiesa neatkarīgi no apelācijas sūdzības motīviem ar lēmumu atceļ pirmās instances tiesas spriedumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, ja apelācijas instances tiesa konstatē, ka tiesas spriedums piešķir tiesības vai uzliek pienākumus personai, kura nav pieaicināta lietā kā lietas dalībnieks.

No ierakstiem /Nosaukums/ pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/(*lietas 1.sējuma 203.-206.lpp.*) redzams, ka atbildētājs /pers. D/ /datums/nekustamo īpašumu „/adrese E/'', kas atrodas /adrese E/, ir atsavinājis /pers. G/. Nekustamā īpašuma atsavināšana notikusi pēc pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas, līdz ar to nav konstatējams, ka pirmās instances tiesas spriedums būtu uzlicis pienākumus personai, kas nav lietas dalībnieks. Turklāt /pers. C/ prasība ir noraidīta, neatjaunojot viņai īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese E/, līdz ar to faktam, ka /pers. G/ nav lietas dalībnieks, nav tiesiskas nozīmes.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Izpildot minētā panta prasības, no prasītājas /pers. C/ valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 43,45 EUR apmērā, ko veido izdevumi pirmās instances tiesā 34, 43 EUR (24,20 Ls) apmērā un izdevumi apelācijas instances tiesā 9,02 EUR apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432. - 434.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

nosprieda

Noraidīt pilnīgi /pers. C/ prasību pret /pers. D/ par /datums/noslēgtā aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu „/adrese E/'', kas atrodas /adrese E/ .

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 43,45 EUR apmērā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgas tiesas sprieduma izpildes gadījumā, tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos apliecinošs dokuments iesniedzams Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā un samaksājot drošības naudu 284,57 EUR.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 3.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (paraksts) D.Jansone

Tiesnese (paraksts) S.Krūmiņa

Tiesnesis (paraksts) I.Bisters

NORAKSTS PAREIZS
Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Civillietu tiesu palātas tiesnese D.Jansone
Rīgā 2014.gada 3.decembrī